

Ngày 18 tháng 11 năm 2021

Ý kiến Đóng góp về các Đề xuất Sửa đổi đối với Dự thảo Nghị định Quy định về Xử phạt Vi phạm Hành chính trong Lĩnh vực An ninh mạng

Gửi đến Bộ Công an qua phương thức điện tử

Liên Minh Dữ Liệu Toàn Cầu (**GDA**)¹ trân trọng cảm ơn Bộ Công an (**Bộ CA**) vì đã cho chúng tôi cơ hội đóng góp ý kiến đối với những đề xuất thay đổi đối với Dự thảo Nghị định quy định về xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh mạng (**Dự thảo Nghị định**). Trong khi các công ty thành viên có thể quan tâm và lo ngại về những vấn đề khác nhau được đặt ra trong Dự thảo Nghị định, GDA tập trung vào các chính sách liên quan đến việc chuyển giao dữ liệu xuyên biên giới. Vì vậy, thư góp ý này tập trung vào những điều khoản có liên quan đến việc chuyển giao dữ liệu xuyên biên giới.

GDA là một tập hợp các công ty đa ngành, có trụ sở tại nhiều khu vực khác nhau trên thế giới, có cùng cam kết tuân thủ những tiêu chuẩn khắt khe về bảo mật và an toàn dữ liệu. Các thành viên của GDA là đại diện của nhiều lĩnh vực đa dạng như nông nghiệp, chăm sóc sức khỏe, sản xuất, và ngân hàng – và chúng tôi liên minh với nhau do đều có nhu cầu gửi dữ liệu xuyên biên giới quốc tế để cung cấp cho mọi người và cộng đồng của họ thông tin, sản phẩm và dịch vụ mà họ cần. Chúng tôi nhận thức rằng nền kinh tế xuyên biên giới hiện nay phụ thuộc vào lòng tin của các cơ quan quản lý, người tiêu dùng và công chúng.

Khả năng chuyển dịch dữ liệu, bao gồm cả dữ liệu cá nhân, xuyên biên giới quốc tế là huyết mạch của nền kinh tế số hiện đại. Thật vậy, khả năng gửi dữ liệu xuyên biên giới là yếu tố sống còn không chỉ đối với các doanh nghiệp mà còn đối với người tiêu dùng và người lao động. Một chính sách hướng tới tương lai về chuyển giao dữ liệu xuyên biên giới, có thể tương thích với các khuôn khổ quốc tế, là một công cụ đặc biệt hiệu quả, có thể giúp các nhà hoạch định chính sách thúc đẩy đổi mới, nâng cao chất lượng cuộc sống, gia tăng việc làm và tạo ra các lợi ích kinh tế và xã hội khác.

GDA đặc biệt quan tâm đến Luật An ninh mạng của Việt Nam (**Luật ANM**) và các dự thảo nghị định có liên quan, như dự thảo Nghị định về Bảo vệ Dữ liệu Cá nhân (**Nghị định BVDLCN**) mà trước đây chúng tôi cũng đã từng đóng góp **ý kiến**.² Chúng tôi hiểu rằng Dự thảo Nghị định là văn bản dưới luật của Luật ANM và có mục đích tổng hợp nhiều hình thức xử phạt hành chính đối với các vi phạm theo Dự thảo Nghị định về An ninh mạng (**Nghị định An ninh mạng**) và Nghị định BVDLCN. Chúng tôi xin ghi nhận nỗ lực liên tục của Chính phủ Việt Nam trong việc phát triển một khung pháp lý cho lĩnh vực an ninh mạng và an ninh thông tin. Chúng tôi cũng công nhận nhiệm vụ quan trọng của Bộ CA trong việc đảm bảo Việt Nam được chuẩn bị đầy đủ để có thể phòng ngừa và quản lý các hình thức vi phạm và mối đe dọa khác nhau trên không gian mạng.

¹ Liên minh Dữ liệu Toàn cầu ([globaldataalliance.org](https://www.globaldataalliance.org)) là một tập hợp các công ty đa ngành, có trụ sở tại nhiều khu vực khác nhau trên thế giới, có cùng cam kết tuân thủ những tiêu chuẩn khắt khe về bảo mật và an toàn dữ liệu, và dựa vào khả năng chuyển giao dữ liệu một cách có trách nhiệm trên toàn cầu để cải thiện cuộc sống, tạo việc làm. Các thành viên của Liên minh có trụ sở trên khắp thế giới và luôn chủ động trong các lĩnh vực sản xuất tiên tiến, hàng không vũ trụ, ô tô, hàng tiêu dùng, điện tử, dịch vụ tài chính, y tế, truyền thông và giải trí, tài nguyên thiên nhiên, chuỗi cung ứng và viễn thông. BSA | Liên minh Phần mềm điều hành Liên minh Dữ liệu Toàn cầu. Vui lòng truy cập trang web sau để có thêm thông tin về Liên minh Dữ liệu Toàn cầu: <https://www.globaldataalliance.org/downloads/aboutgda.pdf>

² <https://www.globaldataalliance.org/downloads/en04092021qdavnpdpd.pdf>

Tuy nhiên, chúng tôi lo ngại rằng phạm vi thực thi quá rộng các quy định của Luật ANM và các dự thảo nghị định liên quan, đặc biệt là trong bối cảnh chuyển giao dữ liệu qua biên giới, sẽ không giúp đạt được mục đích này và có thể gây cản trở hoạt động sáng tạo và đầu tư vào Việt Nam. Chúng tôi xin đưa ra các ý kiến đóng góp sau với mong muốn sẽ giúp ích cho Bộ CA trong quá trình hoàn thiện Nghị định An ninh mạng và Nghị định BVDLCN và cần nhắc về tác động của các văn bản này đối với Dự thảo Nghị định quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực an ninh mạng.

Đánh giá Chung

Trước hết, chúng tôi xin nhấn mạnh rằng cả Nghị định An ninh mạng và BVDLCN đều chưa được hoàn thiện, mặc dù Dự thảo Nghị định là văn bản tổng hợp nhiều hình thức xử phạt hành chính đối với các vi phạm quy định trong hai nghị định nêu trên. Chúng tôi ghi nhận sự minh bạch và việc Bộ CA đón nhận ý kiến của nhiều bên liên quan thông qua quá trình lấy ý kiến góp ý này. Tuy nhiên, doanh nghiệp khó có thể đóng góp các ý kiến đầy đủ cho Dự thảo Nghị định khi chưa có hiểu biết rõ ràng về các nghĩa vụ trong hai Nghị định kia. Về vấn đề này, chúng tôi khuyến nghị Bộ CA đẩy nhanh quá trình làm việc với doanh nghiệp về dự thảo các Nghị định ANM và BVDLCN và cung cấp cho chúng tôi toàn văn dự thảo hai Nghị định này để chúng tôi có thể xem xét và đóng góp thêm ý kiến.

Ý kiến và Khuyến nghị Cụ thể

Trong phần này, chúng tôi đưa ra các ý kiến và khuyến nghị đối với Điều 26, Mục 2, “Vi phạm Quy định về Bảo vệ Dữ liệu Cá nhân” và Điều 37, Mục 4, “Vi phạm Quy định về Triển khai Hoạt động Bảo vệ An ninh Mạng”.

Điều 26 – Hình thức Xử phạt đối với Vi phạm Quy định về Chuyển Dữ liệu Xuyên Biên giới

Điều 26-1(a) quy định rằng một mức phạt sẽ được áp dụng nếu dữ liệu cá nhân của công dân Việt Nam được chuyển mà chưa đáp ứng đồng thời ba điều kiện tại khoản 2 Điều 16 Nghị định Bảo vệ Dữ liệu Cá nhân. Mặc dù Nghị định BVDLCN chưa được hoàn thiện và chúng tôi không rõ ba điều kiện đó là gì, chúng tôi nhận thấy Điều 26-1(b) và (c) có dẫn chiếu đến “đánh giá tác động” và thỏa thuận có hiệu lực pháp lý ràng buộc. Thêm vào đó, Dự thảo Nghị định cũng yêu cầu tổ chức chuyển dữ liệu phải thông báo cho Cơ quan bảo vệ dữ liệu cá nhân về việc chuyển dữ liệu, và lưu trữ hồ sơ đánh giá tác động và/hoặc các thỏa thuận có hiệu lực pháp lý ràng buộc để phục vụ hoạt động kiểm tra, đánh giá.

Nhìn chung, chúng tôi vô cùng lo ngại về quy định hạn chế việc chuyển dữ liệu cá nhân xuyên biên giới. Việc yêu cầu các tổ chức phải đáp ứng nhiều điều kiện như được mô tả ở trên trước khi được phép chuyển dữ liệu cá nhân sẽ gây ảnh hưởng xấu đến khả năng kinh doanh tại Việt Nam của các công ty toàn cầu và gây tổn hại đến khả năng cung cấp dịch vụ toàn cầu của các công ty Việt Nam. Các nghĩa vụ thông báo và lưu trữ làm tăng chi phí tuân thủ cho các doanh nghiệp mà không tạo ra giá trị nào cho chủ thể dữ liệu, và có thể không may tạo ra nhiều mối lo ngại mới về riêng tư và bảo mật khi họ bị bắt buộc phải lưu trữ và truy cập vào các dữ liệu mà thông thường họ không cần lưu trữ và truy cập vào. Chúng tôi khuyến nghị Bộ CA điều chỉnh lại các quy định trong dự thảo Nghị định BVDLCN liên quan đến hoạt động chuyển dữ liệu cá nhân qua biên giới nhằm tạo thêm sự linh hoạt.

Điều 37 – Hình thức Xử phạt liên quan đến Địa phương hóa dữ liệu

Điều 37-2 quy định rằng một mức phạt tiền sẽ được áp dụng nếu một tổ chức không lưu trữ dữ liệu hoặc thành lập chi nhánh hoặc văn phòng đại diện tại Việt Nam theo khoản 3 Điều 26 Luật ANM. Các văn bản đóng góp ý kiến trước liên quan đến Nghị định An ninh mạng đã nhấn mạnh nhu cầu phải có quy định rõ ràng về giới hạn đối với yêu cầu địa phương hóa dữ liệu và có văn phòng tại địa phương.

Việc áp dụng quá rộng chính sách về địa phương hóa dữ liệu và văn phòng đại diện tại địa phương sẽ làm ảnh hưởng xấu đến khả năng cạnh tranh về kinh tế của Việt Nam do các doanh nghiệp hoạt động trong tất cả các lĩnh vực và ở mọi quy mô tại Việt Nam phụ thuộc vào và hưởng lợi từ dòng lưu chuyển liên tục dữ liệu vào trong và ra ngoài nước. Người tiêu dùng sẽ không tránh khỏi phải chịu chi phí cho việc địa phương hóa khi các doanh nghiệp tăng giá. Việc yêu cầu các doanh nghiệp địa phương phải sử dụng trung tâm dữ liệu địa phương sẽ làm tăng các chi phí mà các doanh nghiệp vừa và nhỏ sẽ không chi trả được. Cuối cùng, các yêu cầu địa phương hóa này sẽ làm ảnh hưởng xấu đến an ninh

mạng khi bắt buộc các công ty phải sử dụng máy chủ tại địa phương ít bảo mật hơn và phải trả thêm chi phí (cho việc địa phương hóa), trong khi khoản tiền này có thể được chi vào việc cải thiện bảo mật hệ thống mạng.

Khi Việt Nam tiếp tục thực thi Luật ANM, các yêu cầu về địa phương hóa cần phải được giới hạn chỉ dành cho các dữ liệu an ninh quốc gia nhạy cảm, nếu thấy cần thiết. Điều này sẽ giúp xử lý và địa phương hóa những dữ liệu thực sự trọng yếu và giúp các công ty quốc tế quan tâm đến việc đầu tư và mở rộng hoạt động đầu tư vào Việt Nam hiểu rõ và chắc chắn hơn.

Thêm vào đó, phạm vi áp dụng của yêu cầu địa phương hóa dữ liệu cũng cần được thu hẹp để loại trừ các tổ chức không phân phối thông tin đến công chúng, bao gồm, nhưng không giới hạn ở, các nhà cung cấp phần mềm doanh nghiệp và dịch vụ điện toán đám mây. Chúng tôi lưu ý rằng Điều 26.1.c của dự thảo Nghị định An ninh mạng (phiên bản tháng 7 năm 2019) yêu cầu các doanh nghiệp "*biết rõ rằng dịch vụ mà doanh nghiệp liên quan cung cấp đang được sử dụng để thực hiện các hành vi vi phạm pháp luật Việt Nam...*" phải lưu trữ dữ liệu của mình tại Việt Nam. Trong trường hợp của các nhà cung cấp dịch vụ cho doanh nghiệp, họ thường không thấy hoặc không biết về nội dung mà các khách hàng doanh nghiệp của họ đăng tải trên các dịch vụ của họ, và các nội dung đó có phải các dữ liệu vi phạm quy định của pháp luật Việt Nam hay không. Vì vậy, **chúng tôi khuyến nghị không áp dụng các nghĩa vụ liên quan theo dự thảo Nghị định An ninh mạng về địa phương hóa dữ liệu cho các doanh nghiệp xử lý dữ liệu thay mặt cho các khách hàng doanh nghiệp.**

Kết luận

Chúng tôi xin một lần nữa cảm ơn Bộ CA vì đã cho chúng tôi cơ hội được đóng góp ý kiến đối với Dự thảo Nghị định và sự quan tâm xem xét của Bộ CA đối với các ý kiến nêu trên của chúng tôi. Nếu Quý Bộ có bất cứ câu hỏi hay vấn đề nào cần làm rõ về bất cứ phần nào của văn bản ý kiến này, vui lòng liên hệ với người ký tên dưới đây tại eunicel@bsa.org. Chúng tôi xin chân thành cảm ơn sự xem xét của Quý Bộ.

Trân trọng,

Eunice Lim

Eunice Lim
Quản lý Cấp cao, Chính sách
Liên Minh Dữ Liệu Toàn Cầu